

Onrust AEX neemt toe

De AEX-index heeft in een vlot tempo de 421-puntengrens bereikt. In het novembernummer van vorig jaar gaven we reeds aan dat er belangrijke tekenen waren dat de AEX-index richting het zuiden zou gaan koersen met forse neerwaartse acceleraties. De gevoerde charttechnische analyse heeft de alerte lezer kunnen behoeden voor deze neerwaartse koersuitslagen. In dit artikel zullen we achtereenvolgens de maandgrafiek, de weekgrafiek en de daggrafiek van de AEX-index analyseren. Daarnaast werpen we een blik op de welbekende januari-barometer, ontwikkeld door Yale Hirsch. De conclusie moet ons een duidelijker beeld verschaffen over de voor de komende maanden te verwachten koersontwikkeling van de AEX-index.

tekst: Richard Abma

De AEX-index heeft zich sinds 2003 voortbewogen in een parallel lopend opwaarts trendkanaal, zoals te zien is in de maandgrafiek (zie figuur 1). De AEX-index bewoog zich daarbij gedurende december 2007 richting de onderkant van dit trendkanaal. Tijdens de huidige maand januari is de index daarbij onder de onderste lijn van het trendkanaal beland. Aangezien de maand januari nog niet is geëindigd, is het nog te vroeg om van een definitieve doorbraak te kunnen spreken. Indien er eind januari een definitieve doorbraak onder de onderste lijn van het parallelle trendkanaal plaatsvindt, bevestigt dit de afbraak van de meerderjarige positieve trend. De opwaartse potentie in de komende maanden wordt hierdoor zeer beperkt.

Weekgrafiek AEX-index

In ons laatste artikel (november 2007) kwam vanuit de weergegeven weekgrafiek van de AEX-index duidelijk naar voren dat de verwachte trend sterk dalend was. (Deze figuur kunt u eventueel raadplegen via het websiteadres vermeld in het kader van dit artikel.) De toegenomen volatiliteit in combinatie met de ontstane koerspatronen zorgden voor een toenemende neerwaartse druk op de aandelenmarkten. Inmiddels zijn we op een AEX-indexstand beland van 421 punten. De huidige koersontwikkeling op weekbasis (figuur 2) toont ons een door-

braak van twee belangrijke steunniveaus. De doorbraak van deze

niveaus zorgde voor een verdere neerwaartse versnelling. Vaak wordt een doorbraak onder een belangrijk steunniveau een belangrijk weerstandsniveau. Het eerste weerstandsniveau ligt momenteel rond de 485-puntengrens. Ook op basis van deze grafiek kunnen we voor de komende maanden weinig opwaartse potentie verwachten. Onze verwachte koersontwikkeling is ingetekend met de doorgetrokken lijn in figuur 2.

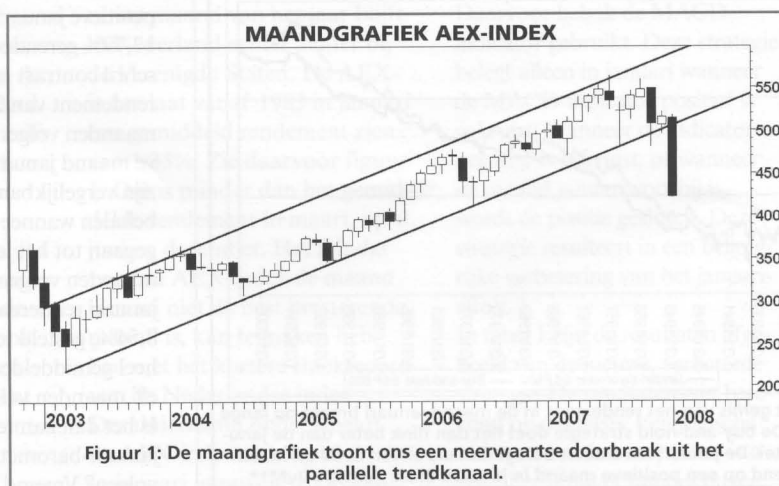
Daggrafiek AEX-index

Vanuit de daggrafiek (figuur 3) kunnen we een dalende kortetermijntrend waarnemen. Door de recente neerwaartse versnelling zijn we dicht in de

buurt van het 410-niveau gekomen. De daggrafiek toont ons dat dit niveau het eerste noemenswaardige steunniveau is voor de korte termijn. Momenteel beweegt de AEX-index zich richting dit niveau en kan hier voor de korte termijn steun worden verwacht. Indien de steun houdt, kan de index mogelijk een herstel laten zien richting de uitbraak onder de diverse bodems van 2007. Aangezien de week- en maandgrafiek een negatief beeld tonen, is het van groot belang om ons te blijven richten op verdere neerwaartse bewegingen. Vanuit de daggrafiek kunnen we verder opmaken dat er een patroon is ontstaan van een serie lagere toppen en lagere bodems. Zolang dit patroon niet wordt doorbroken, blijft de dalende kortetermijntrend in tact.

Januari-barometer

De januari-barometer is ontwikkeld door Yale Hirsch en wordt uitgebreid behandeld in zijn boek 'Don't sell stocks on Monday'. Hirsch onderscheidde daarbij een rendementsbarometer over de eerste vijf handelsdagen van het jaar (zijn zogenaamde 'early warning system') en een rende-

In de rubriek Charting worden allerlei onderwerpen uit de charttechnische of visuele analyse bij de kop gepakt. **DRS. R.C.N. ABMA (CMT)** is werkzaam bij Kas Bank N.V. als trading manager. Hij schreef dit artikel op persoonlijke titel (www.richardabma.nl).

WEEKGRAFIEK AEX-INDEX

Figuur 2: De weekgrafiek toont ons neerwaartse acceleraties onder belangrijke steunniveaus.

DAGGRAFIEK AEX-INDEX

Figuur 3: De daggrafiek toont ons koersvorming binnen een neerwaarts gericht trendkanaal.

mentsbarometer over geheel januari van een jaar. Indien het rendement binnen de gestelde periode negatief bleek, dan kon je met een hoge mate van zekerheid stellen dat het rendement voor de rest van dat jaar ook negatief bleef. Vice versa geldt hetzelfde voor een positief rendement.

EEN OVERZICHT VAN DE JANUARI- EN JAARRENDEMENTEN

Jaar	AEX		
	Eerste 5 dagen januari	Januari-rendement	Jaarrendement
1984	8,43%	17,28%	17,11%
1985	2,31%	5,42%	41,69%
1986	4,12%	-1,62%	-5,60%
1987	-2,67%	-6,92%	-32,10%
1988	4,76%	2,66%	51,12%
1989	1,50%	2,72%	16,07%
1990	-1,64%	-6,74%	-23,85%
1991	-1,37%	2,03%	20,87%
1992	0,29%	6,40%	3,17%
1993	0,93%	2,14%	44,93%
1994	2,35%	5,90%	0,05%
1995	0,17%	-1,54%	17,10%
1996	3,76%	3,71%	33,56%
1997	0,63%	4,23%	40,95%
1998	1,28%	4,70%	29,85%
1999	3,88%	-1,16%	24,71%
2000	-3,95%	-8,79%	-5,04%
2001	-1,01%	0,37%	-20,52%
2002	-2,46%	-1,16%	-36,32%
2003	1,86%	-8,61%	4,62%
2004	2,26%	4,64%	3,09%
2005	1,83%	3,55%	25,48%
2006	2,14%	3,14%	13,41%
2007	-0,51%	0,90%	4,12%
2008	-3,59%	?	?

Januari-barometer en AEX-index

Hirsch testte de twee varianten van de januari-barometer op de S&P500 vanaf 1950 tot en met 1985. De uitkomsten in zijn boek laten zien dat in meer dan 80% van de geteste jaren zowel het rendement van de eerste vijf handelsdagen in januari, als het rendement van geheel januari bepalend waren voor het rendement van de rest van het jaar. Reden genoeg om beide barometers los te laten op de AEX-index.

In de tabel zijn de rendementen voor de jaren vanaf 1984 tot en met 2008 voor de AEX-index opgenomen. De linkerkolom laat het rendement over de eerste vijf dagen van januari zien, de tweede kolom het rendement over geheel januari en de derde kolom het rendement over het gehele jaar. In 87,5% van de jaren is het rendement gedurende de eerste vijf dagen van het jaar bepalend voor het rendement van de rest van dat jaar. In 83% van de jaren is het rendement gedurende geheel januari bepalend voor het rendement van de rest van dat jaar. Januari lijkt dus ook voor onze AEX-index een belangrijke maand te zijn, waarmee goed bepaald kan worden wat de trend voor de rest van het jaar gaat worden. Er geldt zelfs een 100% relatie tussen het januari-rendement en het rendement van het gehele jaar, als beide barometers een negatief dan wel positief rendement gedurende januari laten zien.

Verwachtingen 2008

Op basis van deze statistieken kunnen we een blik werpen op het te verwachten rendement voor geheel 2008. De eerste vijf handelsdagen van 2008 hebben een negatief rendement van 3,59% voor de AEX-index laten zien. Het rendement voor geheel januari kunnen we nu nog niet bepalen aangezien de maand januari nog niet is geëindigd. Maar gezien het negatieve rendement van 11% op het moment van schrijven is de kans groot dat ook het rendement aan het einde van de maand negatief zal zijn. Volgens de principes van Hirsch is de kans dan ook groot dat 2008 een somber beursjaar gaat worden.

Conclusie

De uitkomst van het gevoerde onderzoek, op basis van de beleggingsmethodiek van Yale Hirsch, biedt weinig vertrouwen in een sterk jaar voor onze AEX-index. De eerder in dit artikel gevoerde charttechnische analyses bevestigen dit voor de wat kortere termijn. Vanuit de maandgrafiek en de weekgrafiek zien we neerwaartse doorbraken van belangrijke steunniveaus. De opwaartse trend is daarmee afgebroken. De daggrafiek laat daarbij voor de korte termijn mogelijk steun zien rond de ingetekende horizontale steunlijn op 410. Concluderend kunnen we stellen dat de AEX-index haar bodem nog niet heeft gevonden. De opwaartse langetermijntrend in de AEX-index is afgebroken. We kunnen daarom voor de komende maanden verder aanhoudende zwakte verwachten.